

'VALİ YARDIMCISI VE KAYMAKAM ATAMA YETKİSİ KARARNAME İLE DÜZENLENEMEZ'

Anayasa Mahkemesi (AYM), Cumhurbaşkanlığına Merkez Bankası'na başkan ve üniversitelerine rektör atama yetkisi veren düzenlemeyi iptal etmesinin ardından, Cumhurbaşkanlığına vali yardımcısı, kaymakam ve hudut mülkî idare amirlerini atama yetkisi veren düzenlemeyi de iptal etti.

T24'ten Sibel Yüklük'ün haberine göre CHP'nin başvuru üzerine AYM 2021 tarihli ve 70 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin bazı maddelerini iptal etti. Yüksek Mahkeme, iptal nedeniyle doğacak hukuksal boşluğu kamu kararını ihlal edecek nitelikte gördüğünden kararın 9 ay sonra yürürlüğe girmesine karar verdi. Bu süreçte yeni yasal bir düzenlemeye gidilmesi gerekiyor.

DENK TUTAN KURAL İPTAL

AYM'nin iptal kararlarından biri, 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin (CBK) 271. maddesine eklenen 2 ve 3 numaralı fıkralara ilişkin oldu.

Kararname ile getirilen söz konusu kuralda, İçişleri Bakanlığı taşra teşkilatında hudut mülkî idare amiri istihdam edilebileceği hükmüne bağlanmıştır. Aynı kuralda, hudut mülkî idare amirlerinin, mali ve sosyal hak ve yardımlar ile diğer özlük hakları bakımında vali yardımcısı ve başkanlığın taşrada görev yapan il mahallî idareler müdürüne denk oldukları düzenlenmiştir.

Ancak memurlar ve diğer kamu görevlilerinin kadroları ile bunların atamasına ilişkin zaten kanunla düzenleme yapıldığını vurgulayan AYM, bu noktada CBK ile bir düzenleme yapılamayacağını bildiren kuralı iptal etti.

'ÜST KADEME YÖNETİCİSİ DEĞİL'

Yüksek Mahkeme, Üst Kademe Kamu Yöneticileri

ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Atama Usullerine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle "vali yardımcılar ve kaymakamlar" ifadesinin "vali yardımcılar, hudut mülkî idare amirleri ve kaymakamlar" şeklinde değiştirilmesini de inceledi.

İlgili kadrolara atama şartlarının da kanunla düzenlendiğini hatırlatan AYM, "Vali yardımcılar, hudut mülkî idare amirleri ve kaymakamların üst kademe yöneticisi olduğu söylenemez. Zira söz konusu unvana sahip kişilerin görev yaptıkları kurumun genel olarak politikalarının belirlenmesi sürecine katılmadıkları, yönetim yetkilerinin ağırlıklı olarak bu politikaları uygulamakla sınırlı olduğu anlaşılmaktadır" değerlendirmesinde bulundu.

Bu noktada üst kademe yöneticisi olmayan vali yardımcılar, hudut mülkî idare amirleri ve kaymakamların atamasının CBK ile düzenlenemeyeceğini bildiren AYM, kuralı iptal etti.

'SADECE ÜST KADEME İÇİN YETKİSİ VAR'

CBK yetkisiyle yapılacak bir düzenlemenin ancak üst kademe kamu yöneticileriyle ilgili olabileceğine dikkat çeken AYM, "Zira Anayasa koyucu sadece üst kademe kamu yöneticileriyle sınırlı olarak atama esaslarının belirlenmesi yetkisini Cumhurbaşkanına bırakmıştır. Kendilerini atayan Cumhurbaşkanlığı ile görev ve gelme esasına tabi olmayan diğer kamu görevlilerinin atama esaslarının CBK ile belirlenmesi mümkün değildir. Diğer kamu görevlileri yönünden Anayasa'nın 128. maddesindeki atama esaslarının kanunla düzenlenmesi güvenliği varlığını devam ettirmektedir" dedi.

Avukat Gün'den Adalet Bakanı Tunç'a yanıt

Anayasa Mahkemesi'nin Cumhurbaşkanlığına bazı atama yetkilerini KHK ile düzenlenemeyeceği gerekçesiyle iptal etmesine ilişkin tartışmalar sürüyor. Adalet Bakanı Yılmaz Tunç anayasadan, kanunlardan ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinden kaynaklanan atama ve diğer yetkilerinin esas itibarıyla geçersiz olduğu veya yok sayıldığı şeklindeki yorumların gerçek olmadığını bildirdi.

Bakan Tunç'a sosyal medya hesabından yanıt veren Daha İyi Yargı Derneği Başkanı avukat Mehmet Gün, "Anayasa'nın 104. maddesine dayanarak cumhurbaşkanının üst kademe yöneticilerini atama yetkisine sahiptir dememiz tam isabetli değildir. Anayasa Mahkemesinin de açıkladığı gibi kanunla düzenlenen konularda cumhurbaşkanı yürütme olarak atama yetkisine sahip değildir" dedi.

Merkez Bankası başkanının nasıl atanacağı ve görevden alınacağına ilişkin kanunla düzenlendiğini hatırlatan Gün, "Cumhurbaşkanı kanunların üzerinde değildir; tersine onlara uymakla yükümlüdür. Adalet Bakanı sıfatıyla geniş kamu kaynaklarına erişebilmekten dolayı bu ve benzer hukukî konularda daha isabetli ve mesleki nezaket içinde yorum yapmanızı arzu ediyorum" ifadelerini kullandı.